

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ObdoG/1/2016
Identifikačné číslo spisu:	7112201659
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7112201659.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenská republika - Daňový úrad Košice, so sídlom Rozvojová 2, 041 90 Košice, proti žalovanému: FRUCONA Košice, a.s., so sídlom Textilná 6, 042 62 Košice, IČO: 31 709 346, právne zast. JUDr. Jaroslavom Čollákom, advokátom, so sídlom Floriánska 19, 040 01 Košice, o určenie právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti pohľadávky, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.: 31Cbi/3/2012, na dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 06. júla 2016, č. k. 2CoKR/18/2016-592, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 06. júla 2016, č. k. 2CoKR/18/2016-592 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I rozhodol rozsudkom z 18. decembra 2014, č. k. 31Cbi/3/2012-438, aj o trovách konania a žalovanému v súlade s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. priznal ich náhradu vo výške 567,01 eur podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z., keďže v danej veci išlo o tzv. incidenčnú žalobu, ktorá je z hľadiska výšky súdneho poplatku z určovacej žaloby s jednotnou výškou súdneho poplatku bez ohľadu na výšku pohľadávky, určenie pravosti, ktorej sa žalobca domáha. Súd prvej inštancie preto pri určení výšky tarifnej odmeny pre advokáta vychádzal z rovnakého princípu, t. j., že predmet sporu sa nedá oceniť.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca vo veci samej a žalovaný do výroku o trovách konania.

3. Krajský súd v Košiciach rozhodol o odvolaniach účastníkov konania rozsudkom z 30. novembra 2015, č. k. 2CoKR/36/2015-522 tak, že napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil a vo výroku o trovách konania ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, keďže dospel k názoru, že pri rozhodovaní bola vec o náhrade trov konania nesprávne právne posúdená.

4. Následne Okresný súd Košice I, ako súd prvej inštancie, rozhodol o trovách konania uznesením z 30.

marca 2016, č. k. 31Cbi/3/2012-535 a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania na účet právneho zástupcu žalovaného vo výške 357 379,48 eur, ako aj na trovy odvolacieho konania na účet právneho zástupcu žalovaného vo výške 25 532,09 eur. Predmetné rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. poukazujúc na výrok rozsudku Okresného súdu Košice I z 18. decembra 2014, č. k. 31Cbi/3/2012-438, ktorý považuje za vecne a právne správny. Mal za to, že predmet sporu sa nedá vyčísliť, keďže ide o určenie pravosti pohľadávky.

6. Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, uznesením zo 06. júla 2016, č. k. 2CoKR/18/2016-592 odvolanie žalobcu odmietol a stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal dôvodiac, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie bolo podané dňa 21. apríla 2016, t. j. pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku. Odvolanie teda v čase jeho podania bolo prípustné. Odvolací súd rozhodol o odvolaní 6. júla 2016 (po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku). Dôvodom odmietnutia odvolania bola skutočnosť, že nová právna úprava odvolanie proti výške náhrady trov konania sa nepripúšťa. Civilný sporový poriadok v ust. § 355 ods. 2 prípustnosť odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie pripúšťa, ak to zákon pripúšťa. Podľa ust. § 357 písm. m/ C. s. p. je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, pričom z odvolania žalobcu vyplýva, že podal odvolanie proti výške náhrady trov konania a preto odvolanie podľa ust. § 386 písm. c/ C. s. p. odmietol ako neprípustné.

7. Žalobca podal podnet generálnemu prokurátorovi, v ktorom žalobca tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu zo dňa 6. júla 2016, č. k. 2CoKR/18/2016-592 porušuje jeho právo na spravodlivý proces a že potreba zrušiť toto rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a princípom právnej istoty. Generálny prokurátor sa stotožnil s právnym názorom žalobcu a podal dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 6. júla 2016, č. k. 2CoKR/18/2016-592 a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

8. Generálny prokurátor odôvodnil svoje dovolanie nasledovne:

- odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keďže neaplikoval ust. § 470 ods. 2, druhá veta C. s. p. (právne účinky odvolania podaného pred 1. júlom 2016 zostávajú zachované). Otázka prípustnosti opravného prostriedku podaného pred účinnosťou novej procesnej úpravy sa preto riadi pôvodnou právnou úpravou,
- dôvodom nevyhovenia nároku uplatneného na súde nemôže byť bez ďalšieho iba to, že sa po začatí konania zmenil právny predpis,
- odmietnutím odvolania žalobcu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, pretože sa súd bez právneho dôvodu odmietol vecou zaoberať,
- k pochybeniu odvolacieho súdu došlo aj tým, že odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho záveru, že podľa Civilného sporového poriadku nie je prípustné odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o nároku na náhradu trov konania a súčasne aj o ich výške (§ 357 písm. m/ C. s. p. - odvolanie je prípustné proti uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania). Ak sa rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania stane právoplatným, odvolanie proti uzneseniu o výške trov konania prípustné nie je,
- ak by sa aj aplikovala nová procesná úprava v danej veci, bolo by odvolanie prípustné, keďže uznesenie súdu prvej inštancie rozhodlo o nároku na trovy konania, ako aj ich výške,
- prípustnosť dovolania sa však spravuje pôvodnou právnou úpravou,
- vada predmetného uznesenia odvolacieho súdu je „fundamentálna“ z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces-porušenie práva na prístup k súdu, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím meritórnym, nezakladá ani nedeklaruje záväzný právny stav medzi žalobcom a žalovaným a nie je rozhodnutím o práve žalovaného. Uznesenie o odmietnutí odvolania žalobcu nie je rozhodnutím o civilnom spore v zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a preto potreba nápravy fundamentálnej vady (zásah do práva žalobcu na spravodlivý proces) prevyšuje nad záujmom zachovania nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia a nad

princípom právnej istoty, čím dovolanie generálneho prokurátora spĺňa podmienky prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku v súlade s ustanovením § 458 C. s. p.

9. Dňa 20. októbra 2016 bolo dovolaciemu súdu doručené podanie generálneho prokurátora, ktorým opravil zrejmu chybu v písaní vo svojom dovolaní došlom na dovolací súd dňa 14. októbra 2016, keď číslo konania má správne zníť 2CoKR/18/2016-592.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že dovolanie podal generálny prokurátor v zákonom stanovenej lehote (§ 461 C. s. p.), pričom prípustnosť dovolania odôvodnil tým, že potreba zrušiť rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 458 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť z týchto dôvodov:

Súd prvej inštancie uznesením z 30. marca 2016, č. k. 31Cbi/3/2012-535 v znení opravného uznesenia z 15. apríla 2016, č. k. 31Cbi/3/2012-547 rozhodol o nároku na trovy konania, ako aj ich výške, pričom sa riadil právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v jeho rozsudku z 30. novembra 2015, č. k. 2CoKR/36/2015-522, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie z 15. januára 2015, č. k. 31Cbi/3/2012-438 v znení opravného uznesenia zo 14. júla 2015, č. k. 31Cbi/3/2012-509, v časti trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd vyslovil názor, že predmetom sporu v danej veci bolo určenie, že žalobca je veriteľom pohľadávky proti dlžníkovi FRUCONA Košice, a.s., so sídlom Textilná 6, 042 62 Košice v reštrukturalizačnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26R/5/2011 uplatnenej prihláškou žalobcu zo 14. novembra 2011 vo výške 21 053 333,46 eur a táto pohľadávka v celej prihlásenej výške nie je vylúčená z uspokojenia, t. j. čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti a výšky je oprávnená a zistená, a preto súd prvej inštancie pri priznaní trov konania nemohol vychádzať z tarifnej odmeny stanovenej v § 11 ods. 1 písm. a/ vyhláška č. 655/2004 Z. z., ale tarifnej odmeny podľa § 10 ods. 2 cit. vyhlášky.

11. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o trovách konania (uznesenie z 30. marca 2016, č. k. 31Cbi/3/2012-535, v znení opravného uznesenia z 15. apríla 2016, č. k. 31Cbi/3/2012-547) podal odvolanie žalobca dňa 21. apríla 2016. Teda odvolanie bolo podané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

12. Podľa ust. § 201 O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklúčuje. V ustanovení § 202 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. je taxatívne stanovené, kedy odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu nie je prípustné. Neprípustnosť odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o trovách konania ustanovenie § 202 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. nevyklúčovalo, teda odvolanie bolo prípustné.

13. Odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobcu po 1. júli 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, a to dňa 6. júla 2016 pod č. k. 2CoKR/18/2016-592 tak, že odvolanie žalobcu odmietol s poukazom na ust. § 355 ods. 2 C. s. p. bez vecného prejednania odvolania z dôvodu jeho neprípustnosti.

14. Dovolací súd nespochybňuje, že od 1. júla 2016 sa stal účinným Civilný sporový poriadok, nesúhlasí však s právnym názorom odvolacieho súdu, že po 1. júli 2016 ustanovenie § 355 ods. 2 C. s. p. v spojení s ust. § 357 písm. m/ C. s. p. pripúšťa odvolanie len o nároku na náhradu trov konania a nie o odvolaní týkajúceho sa výšky náhrady trov konania. Odvolací súd nesprávne vyhodnotil stav navodený odvolaním žalobcu v čase účinnosti O. s. p. a na rozhodnutie o odvolaní odvolací súd aplikoval C. s. p. Nesprávnosť postupu odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom výklade ust. §470 ods. 2 C. s. p. V Civilnom sporovom poriadku je ustanovené, že právne účinky, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti C. s. p. zostávajú zachované. Dovolací súd je preto názoru, že právne účinky spojené s

odvolaním žalobcu podané pred 1. júlom 2016 zostali zachované, odvolací súd mal o odvolaní žalobcu rozhodnúť aj po 1. júli 2016 podľa pôvodnej právnej úpravy, ale tým, že odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu podľa zákona účinného po 1. júli 2016 nesprávne aplikoval prechodné ustanovenie C. s. p..

15. Postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, t. j. k obmedzeniu jeho práva na prístup k súdu. V predmetnej veci podľa názoru dovolacieho súdu došlo k nesprávnosti aj tým, že odvolací súd mal za to, že odvolanie žalobcu smeruje len do výšky trov konania. K tomuto záveru dospel dovolací na základe preskúmania jeho rozsudku z 30. novembra 2015, č. k. 2CoKR/36/2015-522, a to výroku o trovách konania, kedy tento celý výrok o náhrade trov konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia veci vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolací súd má za to, že odvolací súd svojim výrokom zrušil nie len výšku trov konania, ale aj nárok na náhradu trov konania. Rovnako dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa konštatoval, že o trovách konania rozhodol vyšší súdny úradník. Proti rozhodnutiu súdneho úradníka je vždy prípustné odvolanie (374 ods. 4 O. s. p.). Z predloženého spisového materiálu vyplýva (č. l. 555), že vyšší súdny úradník predložil spis kancelárii na vypracovanie predkladacej správy pre odvolací súd (KS v Košiciach) a uviedol, že sudca predmetnému odvolaniu nemieni vyhovieť. V spise však takéto vyjadrenie zákonného sudcu chýba. Ak aj odvolací bol názoru, že po 1. júli 2016 musí postupovať len podľa C. s. p., potom opomenul, že podľa novej úpravy § 239 ods. 1 C. s. p. je prípustná sťažnosť ako novokoncipovaný inštitút proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, keďže uznesenie súdu prvej inštancie treba doručiť. Pretože tento inštitút vznikol až v novej úprave, t. j. v C. s. p., žalobca (odvolateľ) ho použiť nemohol.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a konštatoval, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto vyhovel dovolaniu generálneho prokurátora a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil podľa ust. § 449 ods. 1 C. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie. O trovách dovolacieho konania bude rozhodnuté podľa § 453 ods. 3 C. s. p..

17. Toto rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednoglasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.